

РЕШЕНИЕ

№ 262

гр. Тутракан, 15.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ТУТРАКАН в публично заседание на шестнадесети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Огнян К. Маладжиков

при участието на секретаря Светлана Н. Генчева Гвоздейкова
като разглежда докладваното от Огнян К. Маладжиков Гражданско дело №
20223430100263 по описа за 2022 година
за да се произнесе, взе предвид следното:

Делото е образувано по редовна и допустима искова молба с вх.№ 2410/15.06.2022 на „П. и. б.“ АД с ЕИК *** против Н. Н. М. с ЕГН ***** и Д. В. И. с ЕГН ***** за солидарното им осъждане да платят парична сума по договор за потребителски кредит № 097LD-R-001331/14.02.2017 г..

Подсъдността на делото на Тутраканския районен съд се определя от цената на иска, която е 3271,68 лева, и от настоящия адрес на потребителя Н. М., който е в ***, станал известен от служебна справка на съда в НБД „Население“ – чл. 113 ГПК.

Доплатена е държавната такса върху цената на иска, съобразно Разпореждане № 458/20.06.2022 по делото. Исковата молба е подадена в едномесечния срок по чл. 415, ал. 4 ГПК, който тече от влизане в сила на Разпореждане № 164/28.02.2022 по ч.гр.д.№ 86/2022 на ТнРС, потвърдено с Определение № 201/25.05.2022 по в.ч.гр.д.№ 105/2022 на СсОС.

Заповедното производство по ч.гр.д.№ 86/2022 на ТнРС е завършило с издаването на заповед за изпълнение за една част от заявеното вземане, а за друга част – с влязлото в сила разпореждане за отказ да се издаде заповед за изпълнение за суми, дължими по договор за потребителски кредит № 097LD-R-001331/14.02.2017 г.

С исковата молба се претендират възнаградителна лихва 2069,60 лева за периода 08.05.2019-19.03.2021 (по-кратък от заповедното производство, което

е допустимо); обезщетение за забава 362,48 лева за просрочени плащания за периода 14.05.2020-19.03.2021 включително; и законна лихва 839,60 лева върху просрочената главница в размер на 16792,09 лева за периода 20.03.2021-15.09.2021 г. Претенцията за законна лихва е изцяло нова, което не е недопустимо, а просто за нея се дължи 4% държавна такса. Затова в исковото производство държавната такса е с малко повече от тази по заповедното.

Ищецът „П. и. б.“ АД твърди, че е титуляр на вземането, възникнало от процесния договор. Излага доводи в тази насока. Моли за уважаване на осъдителния иск. Претендира разноски.

Ответницата Н. М., чрез назначен особен представител, счита иска за неоснователен и недоказан, моли за неговото отхвърляне.

Ответникът Д. И., чрез назначен особен представител, оспорва иска. Възразява, че не са представени доказателства за усвояването на главницата по заема. Освен това, счита, че Д. И. не е съдлъжник, а поръчител, спрямо който срокът по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД е изтекъл, респ. производството е недопустимо срещу този ответник.

Въз основа на събраните доказателства съдът намира от фактическа и правна страна следното:

Предявеният иск е с правна квалификация по чл. 430, ал. 2 от Търговския закон във вр. чл. 240, ал. 1 и 2 и чл. 86 от Закона за задълженията и договорите във връзка със Закона за потребителския кредит.

За интересите на длъжниците потребители съдът следи служебно.

От приетото по делото писмено доказателство се установява, че на 14.02.2017 г. в гр. Дулово между ответниците Н. М. (която от справка в НБД „Население“ се вижда, че преди развода от 09.08.2019 г. е била с фамилията И.) и Д. И., от една страна, и ищецът „П. и. б.“ АД, от друга, е сключен процесният потребителски договор № 097LD-R-001331/14.02.2017 г. за банков кредит за сумата от 20000 лева. Н. М. е кредитополучател, а Д. И. – съдлъжник. Заемът е предоставен по разплащателна сметка с IBAN *** за погасяване на съществуващи задължения. Срокът, в който е следвало да се погаси, е 10 годишен.

Приетата справка за движенията по сметка с IBAN ***, по която се обслужва заемът, съдържа данни, че отпуснатият заем е усвоен на 15.02.2017 г. чрез заверяване на сметката. Впоследствие са извършвани множество дебитни и кредитни трансакции до достигане в един момент (08.06.2017 г.) до нулево салдо по нея. Подробната справка на ищеца кара съда на осн. чл. 182 от ГПК да приеме, че същата е достоверна, а оттук – че заемът е усвоен напълно и реално.

На съда е служебно известно гр.д.№ 262/2022 на ТнРС, в което също се съдържа подробна справка за движенията по сметката с IBAN ***, но за периода 26.09.2018-31.08.2021, тъй като същата е служила за обслужване на два други заема, освен процесния, отпуснати от ищцовата банка на отв. Н. М.. От тази справка се установява, че последното погасяване на главница и лихва

по настоящия заем с № 097LD-R-001331/14.02.2017 г. е на 15.04.2019 г., което кара съда да приеме за достоверно и доказано твърдението на ищеца в извлечението от счетоводните книги на банката, че първата непогасена вноска по главницата е от 08.05.2019 г. Оттогава кредитът е в просрочие.

На 20.01.2021 година банката е изпратила, чрез ЧСИ, уведомително писмо-покана на настоящия и постоянен адрес на длъжника Н. М. в ***, където на 26.02.2021 г. Н. Г. М. – снаха, живееща на адреса, е получила писмото със задължение да го предаде на Н. М.. Връчването е на основание чл. 46, ал. 2 във вр. ал. 1 ГПК и с получаването на писмото от другото лице, се смята, че е извършено на адресата – ал. 4. В писмото-покана с изх.№ 276-20/20.01.2021 е посочено, че в седемдневен срок, ако просрочените задължения не бъдат погасени, банката ще счита ползваният кредит за изцяло и предсрочно изискуем, без да бъде изпращано повторно уведомление. Тоест, други уведомления, изпратени впоследствие, нямат значение за предсрочната изискуемост, защото тя вече е настъпила. Кредиторът е упражнил потестативното си право да обяви заема за предсрочно изискуем и това се е случило след указания седемдневен срок, изтекъл на 05.03.2021 г.

Уведомлението-покана до съдлъжника И. с изх.№ 276-21/20.01.2021 е връчено чрез ЧСИ по реда на чл. 47 ГПК, на адреса, посочен в договора за кредит. Този начин на връчване (на нотариални покани и съдебни книжа, към които следва да се приравни връчването чрез ЧСИ) е изрично предвиден в т. 16.2. от Договора като равносилен на връчването по пощата с препоръчано писмо с обратна разписка, при което, ако е отбелязано от пощенската служба, че писмото е било доставено на адреса, независимо дали е било фактически получено или не, ще поражда правни последици, свързани с получаването му. Т.нар. „фиктивно връчване“ е редовно, защото се основава на поетото от страните задължение да осигурят получаването на съобщенията, изпратени до тях от другата страна по договора за кредит, на съответните посочени от тях адреси. Срокът за получаването на писмото е изтекъл на 12.03.2021, когато на основание чл. 47, ал. 5 ГПК се счита връчено. Седемдневният срок за Д. И. е изтекъл на 19.03.2021 г.

Съдът споделя становището на ищеца, че при разлика в моментите на уведомяване на двамата длъжници за предсрочната изискуемост, логично е същата да се счита за настъпила на по-късната дата, а именно на 20.03.2021 г. Освен това, съдът съобразява, че договорната лихва по процесния заем е по-ниска от законната за забавени плащания, при което по-късната дата на предсрочната изискуемост е в полза на длъжниците потребители.

Видно от справките за движение по сметка с IBAN *** – приложената по делото и служебно известната на съда от гр.д.№ 262/2022 на ТнРС, няма отразяване, че след 15.04.2019 г. са отнасяни суми за погасяване на главницата по процесния заем, откъдето следва, че кредитът е бил обслужван до вноска № 26 включително, тъй като се твърди от ищеца, че първата непогасена вноска е с падеж 08.05.2019 г., а тя е вноска № 27. Това означава, че остатъкът по главницата, според погасителния план, действително е 16792,09 лева. Тази сума не е предмет на делото, защото за нея съдът е издал заповед за изпълнение по ч.гр.д.№ 86/2022 на ТнРС. С доклада по делото

съдът е приел за ненуждаещ се от доказване фактът, за който е направил проверка с лихвения калкулатор на НАП, че законната лихва за забава върху главница 16792,09 лева за периода 20.03.2021-15.09.2021 действително е 839,60 лева. За този компонент на вземането искът следва да се уважи напълно.

Отново съобразявайки погасителния план, сборът на вноските по дължимата възнаградителна лихва за периода от 08.04.2019 (27-а вноска) до 08.03.2021 г. (падеж на 49-а вноска), която дата дори предхожда посочения краен срок – 19.03.2021 г., е 2168,59 лева и е повече от поисканата с исковата молба сума от 2069,60 лева. Ето защо, този компонент на дълга следва да се уважи изцяло.

Следва да се отхвърли искът в частта за обезщетението за забава за просрочени вземания за периода 14.05.2020-19.03.2021 г. в размер на 362,48 лева. Сумата се претендира на основание точка 10 от Договора, в която се чете, че плащанията, дължими, но неизвършени в срок поради недостиг на авоар по разплащателната сметка на кредитополучателя в банката, се отнасят в просрочие и **се олихвяват с договорения в раздел II, т. 4.1 – 4.2 лихвен процент плюс наказателна надбавка в размер на законната лихва**, считано от деня, следващ датата на падежа на съответната вноска, независимо от това дали падежът е в неработен ден. Така формулираната клаузата за обезщетение за забава е нищожна на осн. чл. 26, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД, тъй като противоречи на чл. 33, ал. 2 от ЗПК, според който, когато потребителят забави дължимите от него плащания по кредита, обезщетението за забава **не може да надвишава законната лихва**. За да е сигурен съдът, че клаузата е била приложена реално, а не става въпрос за грешка или объркване от страна на банката при изписването на текста, е прието по делото писмено доказателствено средство – справка, изискана и представена от ищцовата банка, за лихвените проценти, които са приложени към всяка дължима вноска по главницата. Ясно се вижда от „лихвения лист“, че съдържа колона „Стойност плаващ лихвен процент“, друга „SLP“ и трета „Надбавка“, която е константна 6,31%. Колоните кореспондират с алгоритъма за формиране на възнаградителната лихва по т. 4 от Договора. СЛП – е променливата компонента и представлява лихвен процент, базиран на спестяванията на банката. Важна е колона „Договорен лихвен %“, в която е отразен сборът на СЛП и надбавката от 6,31%. Най-дясната колона е „Наказателна надбавка“ с константна стойност 10%. Съдът направи няколко изчисления на няколко от редовете за отделните вноски по главницата и посочените в тях периоди и констатира, че действително противоречащата на чл. 33, ал. 2 от ЗПК точка 10 от Договора е приложена, както е разписана. Съдът намира за необходимо да изложи само един произволен пример: на последния ред от първа страница на т.нар. „лихвен лист“ е отразена начална дата 01.09.2020, крайна дата 01.10.2020, брой дни 30, лихва за периода **1,896411064**, дневна лихва 0,063213702, главница 137,93 лв, договорен лихвен % 6,4989, наказателна надбавка 10%. Прилагайки т. 10 от договора, наказателната лихва следва да е 16,4989%; същата, разделена на 360 дни в годината, съгласно 4.11 от ОУ, прави 0,04583027777% дневна лихвена ставка; с последната се умножава

главницата от 137,93 лева, за да се получи дневната лихва от 0,063213702 лева; която умножена по 30 броя дните в периода, прави точно **1,89641106** лева. Изчислението доказва, че стойностите в колоната „лихва за периода“, сборът на които се твърди от ищеца, че прави 362,48 лева, са получени при приложение на нищожната на осн. чл 26, ал. 1, пр. 1 от ЗЗД вр. чл. 33, ал. 2 от ЗПК неустоечна лихвена ставка.

Неоснователно е възражението на особения представител на Д. И., че същият има качеството на поръчител. В договора съвсем ясно е посочено в т. 12.2, че е съдлъжник при условията на чл. 121 и следващите от ЗЗД, поради което няма място за обсъждане на приложението на чл. 147, ал. 1 от ЗЗД, отнасящ се за отговорността на поръчителя само при предявяване на иск в шестмесечен срок срещу длъжника. Ответникът И. не е поръчител, а е съдлъжник, който е в еднаква степен и при същите условия отговорен с другия ответник за погасяването на дълга, в условията на пасивна солидарност.

Ответниците дължат разноски съобразно чл. 78, ал. 1 от ГПК, а именно при съотношение на 2909,20 лева уважени към 3271,68 лева претендирани. Ищецът е направил разноски за 82,22 лева държавна такса, 918,03 лева за особени представители на ответниците и според чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, към която препраща чл. 37, ал. 1 от ЗПК вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК има право на от 100 до 360 лева, като съдът преценява според материалния интерес и фактическата сложност на делото, че справедливото възнаграждение следва да е 150 лева в случая. Така, от общо 1150,25 лева на ищеца следва да се присъдят 1022,81 лева за разноски по делото.

Водим от гореизложеното, Тутраканският районен съд

РЕШИ:

ОСЪЖДА Н. Н. М. с ЕГН ***** и Д. В. И. с ЕГН ***** солидарно да платят на „П. и. б.“ АД с ЕИК *** следните суми, дължими по договор за потребителски кредит № 097LD-R-001331/14.02.2017 г.:

- 2069,60 лева (две хиляди шестдесет и девет лева и шестдесет стотинки) възнаградителна лихва за периода 08.05.2019-19.03.2021; и
- 839,60 лева (осемстотин тридесет и девет лева и шестдесет стотинки) законна лихва за забава (върху главница 16792,09 лева) за периода 20.03.2021-15.09.2021; като

ОТХВЪРЛЯ осъдителния иск в останалата част, а именно:

- за обезщетението за забава в размер на 362,48 лева за просрочени плащания по главницата за периода 14.05.2020-19.03.2021 г.; и

ОСЪЖДА Н. Н. М. с ЕГН ***** и Д. В. И. с ЕГН ***** солидарно да платят на „П. и. б.“ АД с ЕИК *** сумата от 1022,81 лева (хиляда двадесет и два лева и осемдесет и една стотинки) за разноските по

гр.д.№ 263/2022 на ТнРС.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок пред Окръжен съд Силистра.

Препис от решението да се връчи на процесуалните представители на страните.

Съдия при Районен съд – Тутракан: _____